

Vzestup a pád ČSLA?!: Vojenská profese (1960-1970) v kolektivní paměti příslušníků důstojnického sboru

Jiří Hlaváček

Abstrakt:

Záměrem této disertační práce je reflexe vojenské každodennosti a (proměny) profesní identity důstojnického sboru v šedesátých letech dvacátého století v kolektivní paměti vojáků z povolání. Výzkum je založen na narativní analýze orálně-historických rozhovorů s pamětníky a pamětnicemi, kteří ve zkoumaném období sloužili v Československé lidové armádě, a jejichž vzpomínky jsou komparovány s dalšími typy historických pramenů. První část práce je věnována problematice každodenního života v armádě za socialismu, přičemž tematická analýza se zaměřuje na motivace pamětníků pro volbu vojenské profese, specifika vojenského života, otázku ideologizace armádního prostředí, vztah vojáků s veřejností a v neposlední řadě také na bojovou připravenost armády a její úlohu v případném potenciálním studenovělečném konfliktu. Druhá část práce se zabývá aktérským jednáním na pozadí tzv. velkých událostních dějin. Sledována je reflexe pražského jara, srpnové okupace 1968 a následné normalizace armády na počátku sedmdesátých let. Hlavní pozornost je soustředěna na narativní analýzu aktérských strategií a odlišné zacházení dvou skupin narátorů (tzv. normalizovaných a rehabilitovaných vojáků) s konceptem „vojenské cti“.

Klíčová slova: Československá lidová armáda – vojenská profese – každodennost – pražské jaro – okupace – normalizace – orální historie – kolektivní paměť – identita